

Rahmi Güven`le 1970lerden Anılar

Teknas'ta Türkler (1977): Nurhan, Sırma, Rahmi Güven, Altan(bebek), Mustafa Halilsoy

1974-77 yılları arasındaki ODTÜ Fizikteki Genel Relativite grubunun önemli bir elemanı idi Rahmi. Dördüncü kattaki ofisinin tahtasında hergün, Metin Gürses, Tekin Dereli ve Ahmet Eriř ile fizik problemleri tartışır Rahmi`nin söylediği çayları yudumluyorduk. Y. Nutku'nun ilk doktora đrencileri R. Güven ve A. Eriř idi, ben üçüncü đrenci olarak takıma katılmıştım. Tensör analizi derken Yavuz bize Exterior Algebra ile genel relativite yapmayı öğretmişti.

Rahmi'nin doktora tezi "Hertzian Gravitational Potentials for type-D spacetimes" başlıklı konu idi. Tezini bir JMP paperi olarak yayınlamıştı. O tezde dual formlar hesaplarırken Rahmiye biraz yardımım dokunmuştu. İki yıl sonra da benim tezimin bir parçası olan Colliding Black Holes, chapterinde Rahmi'nin bana yardımı olmuştu. Tabii tek Killing vektör içeren o Einstein denklemleri hiçbir zaman çözülemedi. Fizik milleti şimdi o problemin Gölge (Shadow)leri ile uğraşiyor. Texas'ta Rahmi ile altı aylık bir beraberliğimiz olmuştu ve her zaman ofisimizdeki yeşil tahtada problemler tartışırdık. Birgün tartışırken Teorik Fizik Direktörü olan John A. Wheeler yanımıza geldi ve bize "Bakin gençler, sizden Einstein denklemlerinin genel integralini bulmanızı istiyorum demişti. Tabii o zamanlar tablet, bilgisayar gibi unsurlar yoktu, herşey elde yapılıyordu. Sonra öğrendim ki Wheeler her gördüğüne aynı şeyi söylerdi ve bu "Wheeler's Dream" olarak literatüre geçen öneri hiçbir zaman çözülmemiş olarak kaldı hep.

Rahmi ile Austin'de hergün uzun yürüyüşlere çıkar problemler tartışırdık. Y. Nutku öncülüğünde bir sefer de San Antonio seyatimiz olmuştu. Benim Kıbrıs Türkçesi ile kullandığım tabir ifadeler karşılık Rahmi esprili bir dille "Sen Rumsun oğlum" derdi bana. "Karamanın koyunu sonr açkar oyunu" deyiminin anlamını da Rahmi'den öğrenmiştim, kendisi zaten Karaman'lı idi.

Rahmi'de gözlemlediğim, olayın özünü kavramaya yönelik, Cahit Arf tipi bir sorgulama özelliği vardı. Rahmi ve diğer arkadaşlarla beraber Cahit Arf'ın verdiği bir Dış Cebirler dersini takip etmiştik. Böyle bilgilerle donanmış olarak Rahmi Güven, Kerr metriği, non-Abelian düzlem dalgalar, supergravity 5-branes Penrose limitleri ve daha başka konularda kalıcı bilimsel çalışmalara imza atmıştır. ODTÜ'deki beraberliğimiz maalesef uzun sürmedi zira o Boğaziçi'ne transfer olurken ben de Türkiye ve ODTÜ'yü terk ederek ekmek paramızı S. Arabistan'da kazanmaya devam ettim. Uzakta da olsam Rahmi'nin çalışmalarını her zaman takip ettim ve yaptığı üst düzey çalışmalardan hep gurur duydum. Zira bilim avcılığına araştırmacılığına Rahmi ile beraber başlamıştık. Bilim hayatımda yazdığım ilk üç makalede Rahmi'ye teşekkür etmeyi ihmal etmedim. KKTC'de yaşadığım için hasta olduğundan haberim olmadı, hatta vefat haberini dahi bir hafta gecikmeli öğrendim.

Tüm aile fertlerine, sevenlerine ve Fizik camiasına baş sağlığı diler, Allahın rahmetinin üzerine olmasına duacıyım. Atalarımız ne demiş “Bir Alimin ölümü, bir Alemin ölümüdür” diye.

Mustafa Halilsoy

Doğu Akdeniz Üniversitesi

Fizik Bölümü

KKTC

mustafa.halilsoy@emu.edu.tr